Cena 10 gr. CZWARTEK, 7 WRZEŚNIA 1939 ROKU R Nr. 248

CZAS-7 wieczór

ukazuje się codziennie 7 razy tygodniowo nie wyłączając niedziel i dni świątecznych i podaje ostatnie wiadomości dnia.

Naloty na Warszawę

Znów strącono kilka bombowców niemieckich

Jak codziennie niemal od początku wojny, w czwartek odbyło się również kilka nalotów samolotów niemieckich na Warszawę.

Lotnictwo polskie stoczyło z niemieckimi piratami powietrznymi zacięte bitwy, spędzając ich za każdym razem z nad Warszawy.

Kilka samolotów niemieckich zostało strąconych.

Po panice i popłochu przygnębienie w Berlinie

Stolica Rzeszy zbombardowana

przez eskadry: angielską, francuską i polską

BRUKSELA 7.IX.

Z Niemiec napływają tu alarmujące wiadomości o niebywale silnym nalocie 3 eskadr lotniczych, angielskiej, francuskiej i polskiej na Berlin.

Wszystkie trzy eskadry pojawiły się równocześnie i poczęły obrzucać bombami kruszącymi i zapalającymi objekty wojskowe i dworce kolejowe.

Pojawienie się odrazu trzech silnych eskadr nieprzyjacielskich zaskoczyło i zdezorientowało niemiecką obronę przeciwlotniczą, która też dopiero po dłuższej chwili przystąpiła do akcji. Również lotnictwo niemieckie wysłało do walki pościgowce, atakujące eskadry zdążyły już jednak wykonać zadanie i ostrzeliwując się niemieckim myśliwcom odleciały do swych baz.

Skutek nalotu eskadr angielskiej, francuskiej i polskiej na Berlin jest bardzo poważny, gdyż wyrządził on wielkie straty. Szereg objektów rządowych zostało zburzonych. Palą się też magazyny wojskowe.

Po chwilowej panice i popłochu, wywołanych nalotem 3 eskadr, wśród mieszkańców Berlina zapanowało ogromne przygnębienie. Obecnie bowiem nawet najbardziej optymistycznie nastrojeni Niemcy, otumanieni propagandą hitlerowską zrozumieli, że Trzecia Rzesza istotnie znajduje się w stanie wojny nietylko z Polską, lecz również z Anglią i Francją.

Czy to początek czy koniec wojny?

Niemcy buntują się

Kłamliwa propaganda nie napełni żołądków

RYGA, 7.9

Z Berlina donoszą, że wojna w stolicy Trzeciej Rzeszy coraz bardziej daje się we znaki. Zarządzeniem Gestapo : dniem 5 września zostały zabronione **tańce publiczne oraz organizowanie jakichkolwiek** inprez ta**necznych**, jak również zarządzono zamknięcie lokali nocnych. Zamknięto wszystkie sklepy tytoniowe. Samorząd wydał przepisy, nakładające podatki nadzwyczajne oraz zwalniające część swych pracowników. Wydano zarządzenia, zmierzające ku temu, by spożycie niektórych artykułów zostało zmniejszone w najbliższych dniach od 30—45 proc. Wszystkie te zarządzenia wywołują wzrost i tak już pużego niezadowolenia ludności berlińskiej, wśród której coraz bardziej szerzą się nastroje defetystyczne. Ludność ta bowiem coraz częściej porównuje przeżywany okres z czasami końca wielkiej wojny, kiedy Niemcy przeżywały wyjątkowe trudności aprowizacyjne oraz przypomina powiedzenie Schachta, że wojnę można skończyć systemem kartkowym, lecz nigdy nie należy jej w ten sposób zaczynać.

Nic też dziwnego, że władze Trzeciej Rzeszy, pragnąc przezwyciężyć ten defetyzm, uciekają się nie tylko do środków represyjnych. lecz również do akcji propagandowej, starając się przekonać niezadowolonych obywateli tym, że wojna w szybkim tempie zostanie pomyślnie zakończona i że armia niemiecka pod kierownictwem Fuhrera czyni coraz to większe i szybsze postępy, odnosząc wciąż nowe sukcesy.

Zarówno jednak przymus jak i nacisk agitacyjno-propagandowy, przynajmniej narazie, nie odnoszą żadnego pożądanego przez hitlerowców skutku.

Rząd tymczasowy Rzeszy

tworzą emigranci niemieccy w Paryżu

PARYŻ. 7.IX.

Kierownictwa poszczególnych grup emigracji niemieckiej we Francji, z kierownikami grupy katolickiej i emigracji socjalistycznej na czele obradują wspólnie nad powołaniem do życia Rządu Tymczasowego Rzeszy, jako prawdziwej reprezentacji narodu niemieckiego, zakutego dziś aż w kajdany przez dyktaturę partii „narodowo-socjalistycznej".

Armia zjednoczona zajęła mosty na Renie

LONDYN 7.IX.

Według komunikatu radia angielskiego, w dniu dzisiejszym wojska angielskie i francuskie opanowały wszystkie mosty na Renie.

Francuzi prą naprzód

witani owacyjnie przez Niemców

PARYŻ 7.IX. Wojska francuskie, jak donosi radio paryskie, po przełamaniu „LINII ZYGFRYDA" posuwają się dalej naprzód, napotykając na słaby raczej opór przeciwnika.

Na wszystkich ziemiach, zajętych przez wojska, idących naprzód, LUDNOSC NIEMIECKA manifestuje otwarcie przeciw hitleryzmowi

Hacha drży o własne życie

Czesi uciekają do legionów

by w Polsce bić się o swą niepodległość

BUDAPESZT, 7.9

Wiadomości, nadchodzące z Czechosłowacji świadczą, że z każdym dniem **wzrasta tam fala buntu i niezadowolenia.**

Fakt utworzenia przez rząd polski legionów czeskiego i słowackiego pod dowództwem generała Prchali do tego stopnia podziałał na mieszkańców protektoratu, że zwłaszcza młodzież stara się wróżny sposób przedostać bądź to do Polski bezpośrednio, bądź też przez Węgry, by dostać się wszeregi czeskich legionistów i walczyć u boku armii polskiej, zmierzając do wyzwolenia z pod okupacji niemieckiej własnej Ojczyzny.

W celu opanowania tego wrzenia, protektor von Neurath wydał cały szereg zarządzeń, zmierzających do izolowania elementów bardziej aktywnych i zdecydowanych, które są **przez Gestapo gwałtownie wywożone w głąb kraju.** Zdarzały się jednak wypadki, że **wywożeni zamordowali agentów Gestapo, ratując się następnie ucieczką do miejsc bezpiecznych, by stamtąd przedostać się do Polski.**

Od kilku dni prezydent czeski z łaski Hitlera, dr. Hacha w obawie zamachów na własne życie ze strony społeczeństwa czeskiego, pokazuje się jedynie w towarzystwie silnej ochrony przedstawicieli Gestapo.

Niemcy zbombardowali Orany

Ostry protest Litwy w Berlinie

KOWNO, 7.9.

Wielkie wrażenie, a zarazem oburzenie w tutejszych kołach politycznych i najszerszych warstwach społeczeństwa wywołał fakt **bombardowania przez lotników niemieckich nadgranicznego miasteczka Orany**, w połowie znajdującego się po stronie litewskiej i w połowie na terytorium polskim.

Miasteczko to zostało, według wszelkiego prawdopodobieństwa zbombardowane wskutek dążności lotników niemieckich do przecięcia linii kolejowej Wilno — Grodno — Białystok — Warszawa, co jak okazuje się, Niemcom nie udało się choć spowodowało wielką liczbę ofiar wśród ludności cywilnej, zamieszkałej w Oranach.

W związku z bombardowaniem Oran rząd litewski ma polecić swemu przedstawicielowi w Berlinie złożenia ostrego protestu przeciwko nowemu naruszeniu neutralności Litwy przez Lotników niemieckich.

Perfidia i wiarołomstwo

„Athenia" na czele listy zbrodni niemieckich

LONDYN, 7.9.

Ogłoszone ostatnie szczegóły storpedowania statku angielskiego „Athenia", wzmogły wzburzenie prasy brytyjskiej z powodu metod narodowo - socjalistycznych. Wykrętne tłumaczenia berlińskie, traktowane są przez prasę angielską z najwyższą pogardą, zwłaszcza, jeżeli chodzi o sugestie niemieckie, jakoby Anglia mogły wykorzystać dramat „Athenii", celem poruszenia opinii amerykańskiej.

„Daily Telegraph" stwierdza, że wysiłkom niemieckim, zmierzającym do zrzucenia z siebie odpowiedzialności za tę zbrodnię, brak wyobraźni. Natomiast są one nacechowane perfidią i wiarołomstwem. Nie ma wprost w dziejach żeglugi przykładu zbrodni popełnionej z tak zimną krwią.

Ta okrutna zbrodnia — podkreśla „Daily Express" — nie zdoła nas zastraszyć. Opowiadania pozostałych przy życiu pasażerów „Athenii" ujawniają całą ohydę akcji niemieckiej oraz oczywistą winę sprawców. Nie zapomnimy o „Athenii" mimo upływu czasu. Nazwa ta figurować będzie na czele listy zbrodni, które wymagają surowej kary.

Angielskie ministerstwo wojny gospodarczej

zdezorganizuje doszczętnie życie gospodarcze Niemiec

LONDYN 7.IX.

Brytyjski gabinet wojny systematycznie i planowo zajmuje się na razie **rozbudową tej wielkiej machiny wojennej** przy pomocy której już w najbliższym czasie rzuci się na nie przyjaciela.

Jednym z takich filarów tej maszyny jest utworzenie **ministerstwa wojny gospodarczej**, które zajmie się przedewszystkiem **dezorganizacją życia gospodarczego nieprzyjaciela.** Ministerstwo to poniekąd przypomina **ministerstwo blokady** z czasów wielkiej wojny, które swą akcją zadało wiele bardzo dotkliwych ciosów dla imperializmu niemieckiego.

Jest jasnym, że również i nowo utworzone ministerstwo wojny gospodarczej wydatnie przyczyni się do zdezorganizowania życia gospodarczego Trzeciej Rzeszy i **unienożliwi nabywanie tak potrzebnych Niemcom surowców wszelkiego rodzaju.**

Za tym przemawia również i ten fakt, że kierownicze kadry tego ministerstwa — jak się okazuje—były szkolone od przeszło dwóch lat i są zorientowane w całokształcie międzynarodowych stosunków gospodarczych, co umożliwi szybkie i skuteczne działanie.

Koła polityczne fakt utworzenia ministerstwa wojny gospodarczej uważają za jedno z najbardziej donosłych posunięć rządu brytyjskiego w wojnie z Niemcami.

Ramię w ramię z Francja

Marokko chce walczyć z Niemcami

Sułtan Marokka przesłał na ręce prezydenta Lebruna deklarację, stwierdzającą, że Marokko będzie ramię przy ramieniu walczyć z żołnierzami francuskimi przeciwko Trzeciej Rzeszy i że wykona wszelkie rozkazy rządu francuskiego.

Tego rodzaju oświadczenie sułtana przez koła polityczne jest uważane za dowód spoistości i dyscypliny imperium francuskiego.

Nie opuszczać Warszawy

W stolicy musi być ład i porządek

Na murach stolicy ukazała się odezwa dowódcy obrony Warszawy, gen. brygady Czumy następującej treści:

Obywatele Stolicy!

Działania bojowe mogą przenieść się pod mury Warszawy.

Władze cywilne zmuszone były do ewakuacji. W ślad za nią rozpoczęła się zbędna ewakuacja ludności męskiej, która może być potrzebna tu na miejscu.

Obywatele! Warszawy trzeba obronić. Pomóżcie tej akcji, powracając natychmiast do normalnych zajęć i wykonując wszystkie zlecenia jakie będziecie otrzymywać.

Dzisiejszej nocy na wezwanie stanęliście licznie do kopania rowów i tak powinniście postępować nadal.

Wracajcie więc do swych zajęć, pomagajcie wojsku mężną postawą oraz utrzymaniem ładu i porządku by nie odrywać wojska od pracy bojowej.

Dowódca Obrony Warszawy CZUMA
generał brygady

Pełnomocnictwa dla króla Leopolda

BRUKSELA 7,IX

Parlament belgijski uchwalił daleko idące pełnomocnictwa dla króla Leopolda III-go przez szereg dekretów, dostosowujących Belgie, jako państwo neutralne do okresu rozpoczętej wojny europejskiej.

Dodatkowy protokół do sojuszu polsko-francuskiego

tworzy blok 3 mocarstw

Nikt nie zawrze oddzielnego pokoju

PARYŻ, 7.9.

Agencja Havasa ogłasza następujące uwagi do podpisanego wczoraj protokółu francusko - polskiego:

Protokół jednoczy i wzmacnia blok, utworzony odtąd z trzech narodów sojuszniczych: Francji, Wielkiej Brytanii i Polski.

Posiada on ponadto doniosłe znaczenie moralne, potwierdza bowiem w chwili gdy naród polski opiera się natarciu napastnika niemieckiego, **wspólnotę interesów zaprzyjaźnionych mocarstw.**

Chodziło o to, by Francja znajdowała się wobec Polski w takiej samej sytuacji, co Wielka Brytania, ażeby zapewnić całkowitą jednolitość ugrupowania trzech mocarstw w toku przyszłej ewolucji wydarzeń międzynarodowych.

Tekst protokółu, utrzymując w pełni poprzednie układy — francusko - polskie, dostosowuje ich stypulacje do układu angielsko - polskiego. Dostosowanie to znajduje wyraz nawet w użyciu terminów tego ostatniego instrumentu dyplomatycznego. Mianowicie, artykuł pierwszy układu paryskiego odpowiada artykułom 1 i 2 układu zawartego w Londynie. Artykuł zaś drugi jest identyczny z artykułem czwartym układu londyńskiego itd.

Oba te dokumenty przewidują w szczególności, że **mocarstwa sprzymierzone zawrą rozejm lub traktat pokoju jedynie za wspólną zgodą tych mocarstw.**

Mobilizacja w Kamerunie

PARYŻ 7.IX.

Z Kamerunu donoszą, iż ogłoszona tam powszechna mobilizacja odbywa się bardzo sprawnie i że już w najbliższym czasie zostanie pomyślnie zakończona.

Pax Romana opuszcza Europę

NOWY JORK, 7.9.

W obliczu sytuacji europejskiej kongres Pax Romana rezydujący do tychczas we Fryburgu (Szwajcaria), postanowił przenieść swą siedzibę do Stanów Zjednoczonych.

Nie był cywilem a został wojskowym

Braciszek z Niepokalanowa

nie ma już kłopotu z habitem

Środa — pierwszy dzień zaciągu ochotniczego. Nie wszyscy jeszcze wiedzą, że nie trzeba już oczekiwać wezwania, że można zgłosić się samemu do do walki z najeźdźcą. A mimo to, w bramie i na schodach R. K. U. śródmiejskiego tłok.

Przy wejściu do biura przyjmuje ochotników plutonowy, dokonywujący pierwszej selekcji.

— Panie plutonowy, proszę mnie puścić, ja służyłem przecież, jestem zdrów, a nie mogę doczekać się wezwania.

— Ja nie służyłem wprawdzie, ale mam przysposobienie wojskowe.

— A czy mnie przyjmą? — pyta zażywny pan z brzuszkiem, na którym widać imponującą złotą dewizkę.

— Wszyscy mogą się zapisywać bez względu na rocznik i kategorię — informuje plutonowy. — A braciszek w jakiej sprawie? — zwraca się nagle do oczekującego w kolejce młodego zakonnika z Niepokalanowa.

— Chcę się zapisać.

— Na ochotnika?

— Tak.

— A czy brat ma kwalifikacje na żołnierza?

— Mam średnie wykształcenie i przysposobienie wojskowe.

— Ano, to niech brat próbuje szczęścia, może przyjmą.

Młody zakonnik powędrował wraz z innymi do stołu, przy którym zapisują ochotników. Nie było go dłuższy czas, a gdy wrócił, można było poznać po nim, że szczęście nie dopisało mu.

— Nie przyjęli brata?

— A nie przyjęli. Naprożno prosiłem i tłumaczyłem. Uważają widocznie, że kto chodzi w habicie to nie potrafi bić wroga. I jak ja się teraz pokażę na oczy memu ojcu — oficerowi?

Ochotnicy, ci przyjęci oraz zgłaszający się dopiero współczują młodemu zakonnikowi.

— Bo i prawda — odzywają się głosy — coby to komu szkodziło, żeby taki ksiądz bił się z Niemcami, ksiądz Skorupka też chodził w habicie...

— Braciszek rozważa coś i nagle woła:

— Jutro przyjdę w świeckim ubraniu to mnie napewno przyjmą!

— Tak, tak, — konkluduje filozoficznie plutonowy — żeby zostać wojskowym trzeba najprzód być cywilem.

*

Nadeszło obiecywane „jutro" t. j. czwartek, a młody mniszek z Niepokalanowa był nadal w habicie. I nie tęsknił nawet do „cywila". Szedł Nowym Światem w pierwszej czwórce ochotników i wraz z innymi wołał z entuzjazmem:

— Do sze-re-gu! Do sze-re-gu!

Okazało się więc, że filozofia plutonowego zawiodła. Obecnie, aby zostać wojskowym nie koniecznie trzeba być cywilem (a).

Bądźcie ofiarni -- pomóżcie rannym

Szpital Kawalerów Maltańskich wzywa pomocy

Korpus Sanitarny Związku Maltańskiego w Polsce wydał następujący komunikat:

Pomóżcie rannym!

Korpus Sanitarny Związku Polskich Kawalerów Maltańskich, uformował kadry ratownicze oraz stworzył szpital w gmachu ofiarowanym przez Resursę Kupiecką, Senatorska 40.

Brak nam łóżek, pościeli, ranni nie mogą leżeć na ziemi.

Zwracamy się do mieszkańców Warszawy, pomóżcie rannym, prosimy użyczyć łóżek z materacami, koców, poduszki.

Prosimy ofiarować koszule, pościel, ręczniki, szczotki do zamiatania, szczotki do szorowania, ścierki, miednice, kubły.

Osoby, które nie mogą wyżej wymienionych rzeczy dostarczyć, zechcą zgłosić je telefonicznie pod nr 6-09-1, 2-21-88, 3-06-88 (Resursa Kupiecka) a przyślemy po nie do domów, prosimy nie oddawać osobom nie posiadającym odnośnego upoważnienia. Łóżki, materace, koce i poduszki, mają mieć mocno przytwierdzone nazwisko i adres ofiarodawcy celem zwrócenia po likwidacji szpitala.

Wy, dziewczęta i chłopcy, których ofiarnej pracy dotychczas nie mogliśmy przyjąć, którzy odchodziliście z rozpaczą, że nie macie jeszcze 18 lat, przyjdźcie teraz Senatorska 40, trzeba będzie przynosić łóżka i pościel od osób, której je użyczają, a dostarczyć nie mogą (tylko nie zapominajcie przynieść ze sobą legitymacyj).

Zwracamy się jeszcze do osób ofiarnych o środki spożywcze, mąkę, kaszę itp., aby również pod tym adresem przesłały.

Przewodnicząca Związku Ziemianek, Pani Eleonora Czarnowska zwraca się za naszym pośrednictwem do Związku Ziemianek oraz Pań Domu z prośbą aby apel nie został bez oddźwięku.

Bądźcie ofiarni.

Podatek wojenny w Rzeszy

Mniej jedzą—mniej palą—mniej zarabiają

AMSTERDAM, 7.9.

Dziennik „De Telegraaf" donosi, że nowe dekrety uchwalone wczoraj przez rząd Rzeszy weszły dziś rano w życie.

Od rana już **palacze nie mieli możności zaopatrzenia się w papierosy i cygara,** gdyż sklepy były zamknięte „z powodu przeprowadzenia inwentarza". Na poszczególne gminy **nałożono nadzwyczajny podatek wojenny na rzecz państwa. W kraju ceny zostały podwyższone przez wprowadzenie podatku wojennego w wysokości 20 proc.**

Korespondent berliński „Nieuwe Rotterdamsche Courant", wyraża opinię, że wprowadzenie nowych opłat i podatków od rozmaitych artykułów w Niemczech **zmierza przede wszystkim do zmniejszenia konsumcji, która w odniesieniu do produktów żywnościowych może być jakoby zmniejszona o 40 proc.**

Poza tym specjalni komisarze pracy otrzymali polecenie **zmniejszenia zarobków robotniczych,** głównie zaś zarobków za godziny dodatkowe.

Niemcy głodne jak w 4 roku wojny europejskiej

SZTOKHOLM, 7.9.

„Goeteborg Handelstindnig" przypuszcza, że rozpoczęta niedawno wojna trwać będzie znacznie krócej, niż wojna z roku 1914, gdyż Niemcy rozpoczęły działania wojenne w warunkach aprowizacyjnych, zbliżonych do tych, jakie istniały po trzech pierwszych latach poprzedniej wojny europejskiej.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa. Szpitalna 12. tel. Redakcji 630-54, 643-33; tel. Administracji 649-04; Dyr. 327-12; Ogłoszenia 284-86.

REDAKTOR NACZELNY: DR JAN MOSZYŃSKI. WYDAWCA: SPÓŁKA WYD. CZASOPISM SP. Z O. O.

SP. AKC. ZAKŁ. GRAF. „DRUKARNIA POLSKA", WARSZAWA, SZPITALNA 12, TEL. 277-86, 5-62-98 i 643-33. W DZIERŻ. SPÓŁKI WYDAWNICZEJ CZASOPISM, SP. Z O. O.